

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

دوستان
انگلو-صہیون
عباس افندی

علی احمدی خواہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوستان «انگلو - صهیون» عباس افندی

نویسنده:

علی احمدی خواه

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی مطبوعاتی جام جم

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	..... فهرست
۶	..... دوستان «انگلو - صهیون» عباس افندی
۶	..... مشخصات کتاب
۶	..... دوستان «انگلو - صهیون» عباس افندی
۸	..... پاورقی
۸	..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

دوستان «انگلو - صهیون» عباس افندی

مشخصات کتاب

مؤلف: علی احمدی خواه

بهائیت آن گونه که هست / مؤسسه جام جم / چاپ اول / ۱۳۸۷

برگرفته از کتاب:

دوستان «انگلو - صهیون» عباس افندی

پس از اشغال نظامی فلسطین توسط ارتش انگلیس و قیمومیت بریتانیا بر آن دیار زخم خورده، دو عنصر استعمارگر و صهیونیست در کادر حکومت انگلیسی فلسطین ظاهر شدند که با عباس افندی و خانواده وی نیز پیوندی وثیق بهم زدند: سر هربرت سموئل و سر رونالد استورز. در زیر نگاهی داریم به پیشینه و مواضع سیاسی - استعماری آن دو و روابطشان با عبدالبها: الف) سر هربرت سموئل: سر هربرت سموئل در پی واگذاری قیمومیت فلسطین از سوی شورای عالی متفقین به دولت بریتانیا، در ۳۰ ژوئن ۱۹۲۰ به عنوان نخستین کمیسر عالی فلسطین در این سرزمین مستقر شد. به نوشته استاد شهبازی [۱] وی از اندیشمندان و فعالان برجسته و نامدار صهیونیسم بود و به خانواده معروف سموئل - مونتگگ تعلق داشت. در دوران ۵ ساله حکومت مقتدرانه «شاه سموئل» [۲] در فلسطین، دوستی و همکاری نزدیکی میان او و عباس افندی وجود داشت و در اوایل حکومت وی در فلسطین بود که دربار بریتانیا عنوان «شهباز طریقت امپراتوری بریتانیا» [۳] را به عباس افندی اعطا کرد. اعطای این نشان به پاس قدردانی از خدمات بهائیان در دوران جنگ بود. [۴]. شهبازی می‌افزاید: خاندان سموئل در کودتای ۱۲۹۹ ایران نقش فعالانه داشت. طبق پژوهش نگارنده، کودتای ۱۲۹۹ و صعود رضاخان و سرانجام تأسیس سلطنت پهلوی در ایران اصولاً برطبق طرحی بود که شبکه متنفذ زرسالاران یهودی بریتانیا به کمک سازمان اطلاعاتی حکومت هند بریتانیا در ایران، در زمان فرمانفرمایی سر روفوس اسحاق یهودی (لرد ریدینگ) در هند، تحقق بخشیدند. روحیه ربانی (ماکسول)، همسر امریکایی شوقی ربانی، می‌نویسد: «موقعی که سرهربرت سموئل از کار کناره گرفت، [شوقی افندی، جانشین عباس افندی] نامه‌ای مملو از عواطف ودیه [دوستانه] برای او مرقوم و ارسال فرمودند که هر جمله‌ای از آن حلقه محکمی گردید در سلسله روابط حسنه بین مرکز امر و حکومت این کشور. در این نامه از مساعدت‌های عالیه و نیات حسنه آن شخص محترم اظهار قدردانی می‌فرمایند و گوشزد می‌نمایند که ایشان در مواقع مواجه شدن با مسائل و غوامض مربوط به دیانت بهائی همه گاه جانب عدل و شرافت را می‌گرفتند که بهائیان جهان در هر وقت و هر مکان از این ملاحظات دقیقه با نهایت قدردانی یاد می‌کنند... ایشان [سموئل] در جواب این نامه مرقوم داشتند که: «در مدت ۵ سال زمامداری این کشور بی‌نهایت از این که با بهائیت تماس داشتند مسرور و دائماً از حسن نظر آنان و نیات حسنه‌شان نسبت به طرز اداره امور ممنون بودند». [۵]. از اسناد و مدارک موجود برمی‌آید که سموئل، جنبه نوعی پدری برای شوقی داشته است. پس از مرگ عباس افندی، برادر وی: محمد علی (که طبق وصیت حسینعلی بها در کتاب عهدی، قرار بود پس از عباس افندی، رهبر بهائیان گردد و عباس او را طرد کرده بود) شدیداً به تکاپو افتاد و با ادعای وراثت عباس افندی نزد مقامات قضائی و سیاسی فلسطین، کوشید تا اداره اماکن مقدس بهائیت در فلسطین را در چنگ بگیرد و حتی با زور اقدام به مصادره مرقدها کرد. [۶] کسانی چون حسین افنان (خواهرزاده عباس افندی) نیز از محمد علی حمایت می‌کردند. [۷] شوقی که آن زمان به عنوان تحصیل، در انگلیس اقامت داشت و سخت نگران اوضاع بود، از لندن نامه‌ای به سموئل (۱۶ ژانویه ۱۹۲۲) نوشت و از اقدامات محمد علی شکایت کرد. سموئل در پاسخ وی نوشت: آقای شوقی ربانی عزیز... از عواطف شما بسیار سپاسگزارم. جای بسیار تأسف خواهد بود اگر فقدان

شخص شخیص عبدالبها علت وقفه در ادامه تحصیلات شما در دانشگاه گردد. امید است که چنین نباشد. خیلی شائقم بدانم که چه اقداماتی برای استحکام نهضت امر بهائی فرموده‌اند. هر وقت به بیت‌المقدس تشریف فرما شدید جای بسی خوشوقتی خواهد بود اگر به دیدار شما نائل شوم». ماکسول پس از ذکر نامه می‌نویسد: «هرچند لحن نامه دوستانه است ولی مصرح است که حکومت کشوری میل دارد کاملاً از وضع مطلع باشد». چندی بعد، شوقی، پس از مرگ عباس افندی، زمانی که پس از اقامت ۸ ماهه در اروپا، برای زمامداری بهائیان به فلسطین بازگشت در ۱۹ دسامبر ۱۹۲۲ تلگرافی به ساموئل زد و نوشت: «امید است تحیات و عواطف مرا در این موقع که به ارض اقدس برای انجام وظائف خطیره خود بازگشته‌ام قبول نمایید» [۸] و پس از آن نیز، به وسیله ساموئل، دعوای خود با محمد علی (رهبر ناقصین) بر سر تصدی «روضه مبارکه» (مرقد بها) و مسائل دیگر را به سود خود فیصله داد و در تلگرافی از مقرر حکومت فلسطین بیت‌المقدس در قدس (حدود فوریه ۱۹۲۳) به شوقی اعلام گردید که: «مکتوب واصل شد. اقدامات انجام گردید. تصمیم نهایی مندوب سامی» یعنی کمیسر عالی انگلیس در فلسطین (سموئل) «به نفع شما و کلید، تسلیم حضور مبارک است» [۹]. به نوشته صبحی: پس از مرگ حسینعلی بها و دفن او در عکا (مجاور قصر بهجی)، بازماندگان او به استثنای عباس افندی و خانواده وی، در قصر بهجی می‌زیستند که سالها مقرر بها بود. ولی شوقی (پس از مرگ عباس افندی) «به استعانت و استمداد مأمورین دولت انگلیس، عائله بها را که متجاوز از ۴۵ سال در آن قصر سکونت داشتند بیرون کرده آنجا را تصرف نمود». [۱۰]. ب) سِر رونالد استورز: وی از جمله نظامیان و سیاستمداران برجسته انگلیسی است که در قسمت امور مربوط به خاورمیانه عربی، مخصوصاً عربستان، اطلاعات وسیع و عمیقی داشت و در جنگ جهانی اول از بازیگران مهم سیاست انگلستان در عربستان و سرپرست کنل لورنس مشهور بود و برای ایجاد تفر در میان اعراب نسبت به ترکان عثمانی تلاش می‌کرد. [۱۱] لورنس در جای جای کتاب مشهورش: هفت رکن حکمت از وی یاد می‌کند: «سرپرست ما، رونالد استورز، منشی قسمت شرق اداره [اطلاعات و جاسوسی ارتش و جاسوسی غیر نظامی انگلیس در مصر، مستقر در قاهره] باهوشترین انگلیسی در خاورمیانه بود که از کارآمدی و کفایت بهره داشت... و هر آنچه ما برداشت می‌کردیم، حاصل کشته‌های او بود. در میان ما او همیشه برترین بود... سایه او کار و سیاست انگلیسی را در مشرق زمین چون زیوری در برمی‌گرفت». استورز به زبان عربی و اقناع حریف تسلط داشت و با آلمانی و فرانسه نیز آشنا بود. [۱۲]. زمانی که انگلیسی‌ها در ۱۹۱۷ کشور عراق را اشغال کردند، استورز در اداره کمیسر عالی انگلستان سمت مشاور داشت و چون زبان عربی را با لهجه اعراب، خیلی خوب صحبت می‌کرد، همیشه با رجال و متنفذین آن کشور در تماس بود. مشار الیه، خاطرات روزانه‌اش را در کتابی به نام شیوه‌های خاوری [۱۳] گرد آورده که بخشی از آن توسط مجله خواندنی‌ها برای اولین بار به فارسی ترجمه و نشر شده است. وی که به ایران هم آمده بود، پس از شهریور ۲۰ در این کشور دیداری با محمدرضا پهلوی داشت. [۱۴]. نکته مهم دیگر درباره استورز، پیوندش با صهیونیسم است. وی که پس از اشغال قدس توسط انگلیسی‌ها و لژیون یهود در اواخر جنگ جهانی اول، «خود را یک صهیونیست معتقد» می‌شمرد [۱۵]، پس از واگذاری قیمومت فلسطین به بریتانیا، توسط هربرت سموئیل (صهیونیست مشهور) به سمت فرماندار قدس برگزیده شد تا زمینه را برای ایجاد کانون ملی یهود در فلسطین (یا به تعبیری دقیق‌تر: پی‌ریزی مقدمات تشکیل دولت اسرائیل) فراهم سازد. [۱۶] در همین دوران است که با عباس افندی کراراً دیدار کرده و «هیچ گاه در احیان مسافرت به حیفا از درک حضور» وی «غفلت» نمی‌کند. [۱۷]. آن گونه که خود استورز در خاطراتش شرح داده، سابقه آشنایی وی با عباس افندی، به آغاز قرن ۲۰ برمی‌گشت. نخستین بار که با افندی ملاقات کرد سال ۱۹۰۰ بود که قصد عزیمت از سوریه به قاهره (جهت تصدی مقام دبیر شرقی سفارت انگلیس در مصر) را داشت. در این دیدار، که در عکا رخ داد، به قول خودش «ساعت خوشی» را با عباس افندی که آن زمان در حصر قرار داشت گذراند و بعداً نزد لرد کیچنر از او تعریف کرد. حدود ۲۰ سال بعد که ژنرال آلبنی بر شامات دست یافت و استورز را «مأمور تأسیس حکومت حیفا و توابع آن نمود» مجدداً فرصت دیدار با پیشوای بهائیان را یافت و به نوشته خود: «همان روزی که وارد» حیفا شد نزد

عباس افندی رفت و پس از آن هم «هر موقع که به حیفا» می‌رفت از رفتن نزد وی دریغ نمی‌کرد. عباس افندی یکی دو نمونه از خطوط خود را نیز همراه عکسی امضا شده از خویش و خطی از مشکین قلم (خطاط بهائی) به او داده بود که بعداً در حادثه حریق از بین رفت. [۱۸]. استورز، همراه ساموئل در تشییع جنازه عباس افندی (سال ۱۹۲۱) شرکت جست و پیشاپیش مشایعین، سرایشی کوه کرمل را پیمود و به قول خود: «آخرین مراتب خضوع و محبت قلبی خود را... تقدیم» داشت. [۱۹].

پاورقی

- [۱] «جستارهایی از تاریخ بهائیگری...»، تاریخ معاصر ایران، سال ۷، ش ۲۷، ص ۱۷ و ۱۸ و ۲۷.
- [۲] وینستن چرچیل در برخی از نامه‌های خود به شوخی از سرهربرت ساموئل با عنوان «شاه ساموئل» نام برده است. در دایره‌المعارف یهود آمده: ساموئل «اولین یهودی بود که پس از ۲ هزار سال بر سرزمین اسرائیل حکومت کرد.» در دوران پنج‌ساله حکومت ساموئل بر فلسطین شمار یهودیان این سرزمین از ۵۵ هزار نفر به ۱۰۸ هزار نفر رسید.
- [۳] Knight of the Order of the British Empire
- [۴] The Encyclopaedia of Islam, vol. ۱ p.۹۱۶
- [۵] گوهر یکتا...، روحیه ماکسول، ترجمه ابوالقاسم فیضی، ص ۴۲۵.
- [۶] همان، صص ۸۷ - ۸۶.
- [۷] همان، ص ۱۱۱ به بعد.
- [۸] همان، ص ۱۱۲ - ۱۱۱.
- [۹] همان، صص ۱۱۳ - ۱۱۲.]
- [۱۰] خاطرات صبحی...، چاپ سید هادی خسروشاهی، ص ۱۶۵.
- [۱۱] خواندنی‌ها، سال ۱۳۲۵، ش ۶، ش ۴۸.
- [۱۲] ر.ک، هفت رکن حکمت، ترجمه مسعود کشاورز، مؤسسه مطبوعاتی عطایی، چاپ دوم، تهران ۱۳۶۹، ج ۱، ص ۱۱۳ و ۱۴۶ - ۱۴۵ و ۱۲۷ به بعد.
- [۱۳] Sir Ronald Stores: Orientations, London - ۱۹۴۵
- [۱۴] نامه‌های لندن... تقی‌زاده، ص ۹۲.
- [۱۵] بذرهای توطئه...، ترجمه دکتر ابوترابیان، ص ۲۳.
- [۱۶] ر.ک، پروتکل‌های دانشوران صهیون، عجاج نویهض، ترجمه حمیدرضا شیخی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۷۳ش، ص ۵۳ و ۲۲۵.
- [۱۷] آهنگ بدیع، سال ۱۳۵۰، ش ۱۱ - ۶، ص ۳۳۷.
- [۱۸] ر.ک، اخبار امری، ش ۸۷، آبان و آذر ۱۳۲۴، ص ۷، به نقل از: کتاب «عالم بهائی»، ج ۸.
- [۱۹] ر.ک، اسرارالاثار، فاضل مازندرانی، ۳ / ۱۴۴؛ آهنگ بدیع، سال ۱۳۵۰، ش ۱۱ - ۶، ص ۳۳۷؛ اخبار امری، سال ۱۳۵۰، ش ۱۴، ص ۴۲۸.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتهد فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتهد فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-(۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

